

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 305/2020-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. júna 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Libora Duľu a Ladislava Duditsša (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED] [REDACTED]

[REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Adamom Puškárom, Karpatská 5, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Tdo 9/2019 z 23. apríla 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Obsah ústavnej sťažnosti, sťažnostná argumentácia a návrh rozhodnutia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. novembra 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]

██████████ (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Tdo 9/2019 z 23. apríla 2019 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a priložených príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona v súbehu s prečinom poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona a zo zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1, 2 Trestného zákona, za čo mu bol podľa § 145 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 37 písm. h), § 38 ods. 2, 4, § 41 ods. 1 a 2 Trestného zákona uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 15 a pol roka so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia.

3. Proti odsudzujúcemu rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie smerujúce proti všetkým jeho výrokom. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) odvolanie podané sťažovateľom, ako aj odvolanie podané Krajskou prokuratúrou v Bratislave zamietol ako nedôvodné. Proti uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie odôvodnené podľa § 371 ods. 1 písm. c) a i) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“), ako aj z dôvodu podľa § 374 ods. 3 Trestného poriadku s tým, že krajský súd rozhodnutím o odvolaní sťažovateľa porušil zákon v jeho neprospech.

4. Najvyšší súd dovolanie podané sťažovateľom napadnutým rozhodnutím odmietol podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, t. j. z dôvodu, že je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

5. Sťažovateľ zdôraznil najmä dva dôvody, pre ktoré dovolanie podával. Prvým bol jeho právny názor, v zmysle ktorého rozsudok okresného súdu, ako aj rozhodnutie krajského súdu nespĺňali zákonné náležitosti v zmysle zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), a to konkrétne náležitosť podľa § 3 ods. 9 zákona o súdoch, teda povinnosť uviesť výsledok senátneho hlasovania uvedením pomeru hlasov: *„Absenciou tejto zákonnej náležitosti v senátnom rozhodnutí, totiž vzniká ujma na právach a právom chránených záujmoch účastníka konania dotknutého takýmto rozhodnutím, nakoľko to vyvoláva odôvodnenú pochybnosť, či o rozsudku bolo senátom riadne hlasované...“* Druhý dôvod spočíval v tvrdenom porušení zásady *ne bis in idem* vyjadrenej v § 38 ods. 1 Trestného zákona. Sťažovateľ uviedol, že okresný súd pri ukladaní trestu aplikoval asperačnú zásadu v zmysle § 41 ods. 2 Trestného zákona, ako aj inštitút prirážajúcich okolností podľa § 37 písm. h) Trestného zákona, pričom použil dvakrát tú istú okolnosť (spáchanie viacerých trestných činov) pri uložení toho istého trestu.

6. Uvedené námietky sťažovateľa dovolací súd odmietol, v čom vidí sťažovateľ porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Je toho názoru, že akékoľvek senátne rozhodovanie musí byť v súlade s § 3 ods. 9 zákona o súdoch, teda musí obsahovať údaj o výsledku senátneho hlasovania uvedením pomeru hlasov. Aj samotné napadnuté rozhodnutie tento údaj neobsahuje, čo rovnako zasahuje do označených práv sťažovateľa, navyše dovolací súd o tejto dovolacej námietke rozhodol arbitrárne. Najvyšší súd v tomto kontexte poukázal na stanovisko trestnoprávneho kolégia sp. zn. Tpj 53/2011 z 12. decembra 2011, ktoré je podľa mienky sťažovateľa rovnako arbitrárne.

7. Namietané porušenie práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 5 ods. 1 písm. a) dohovoru v spojení s právom na súdnu ochranu a spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru malo nastať v dôsledku nezákonne uloženej trestnej sadzby vo výške 15 a pol roka odňatia slobody. Nezákonnosť výšky uloženého trestu je založená na nezákonnom pričítaní okolnosti spáchania viacerých trestných činov jednak ako okolnosti umožňujúcej použiť pri výpočte výmery trestu

asparačnú zásadu podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona a zároveň bola rovnaká okolnosť zohľadnená ako priťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona. Uložený trest je v zrejmom rozpore so zásadou *ne bis in idem*. Podľa názoru sťažovateľa okolnosť spáchania viacerých trestných činov nemala byť vyhodnotená ako priťažujúca okolnosť. Najvyšší súd k tomuto dovolaciemu dôvodu uviedol, že výška uloženého trestu sa pohybuje v zákonnej výške, keďže síce vo výroku o treste sú uvedené obe ustanovenia trestného zákona [§ 37 písm. h) a § 41 ods. 2], ale z výšky uloženého trestu je zrejmé, že trest bol ukladaný iba za použitia § 41 ods. 2 Trestného zákona a okresný súd vôbec nezohľadňoval priťažujúcu okolnosť. Toto zdôvodnenie je zjavne arbitrárne a nelogické, odporujúce zisteným skutkovým a právnym skutočnostiam danej veci. Uložený trest nie je súladný so zákonom, a preto porušuje základné právo na osobnú slobodu. Napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu vo vzťahu k otázke zákonnosti uloženia trestu je arbitrárne, čím dochádza k porušovaniu práva na spravodlivý súdny proces a práva na súdnu ochranu.

8. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol nálezom takto:

„1. Základné práva [redacted] zaručené v čl. 17 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jeho práva zaručené v čl. 5 ods. 1 písm. a) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Tdo/9/2019 zo dňa 30.04.2019 porušené boli.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Tdo/9/2019 zo dňa 30.04.2019 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.“

Sťažovateľ si zároveň uplatnil nárok na náhradu trov konania.

II.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

9. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

10. Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo

ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Podla čl. 140 ústavy podrobnosti o organizacii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (dalej len „zákon o ústavnom súde“).

12. Podla § 56 ods. 1 zákona o ústavnom sude ústavný súd každy navrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní navrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na dalsie konanie.

13. Podla § 56 ods. 2 zákona o ústavnom sude ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť navrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemáš ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podla § 34 alebo § 35 až ústavný súd nevyhovel ziadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podla § 37,
- c) ktorý nemáš nalezitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

14. Podla čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje.

15. Podla čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stihať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodrzat zmluvný záväzok.

16. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

17. Podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane na základe postupu stanoveného zákonom: a) zákonné pozbavenie slobody osoby po odsúdení príslušným súdom.

18. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spoločnosti.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

19. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh ústavný súd ustálil, že jej podstatou je tvrdené porušenie základných práv sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu z dôvodu arbitrárnosti tohto rozhodnutia. Najvyšší súd sa podľa sťažovateľa riadne nevysporiadal s jeho námietkou o neuvedení výsledku senátneho hlasovania pomerom hlasov, pričom aj napadnuté rozhodnutie je poznačené týmto nedostatkom. Ďalej mal najvyšší súd neadekvátne zhodnotiť namietané porušenie zásady *ne*

bis in idem. Vo vzťahu k právu na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy a podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) dohovoru, ktorého porušenie namieta v spojení s porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, sťažovateľ rozporuje zákonnosť uloženého trestu, keďže uložený trest podľa jeho názoru porušuje zásadu *ne bis in idem*.

20. Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti sťažovateľa zistil, že je daná jeho právomoc, sťažovateľ je zastúpený advokátom, ústavná sťažnosť má náležitosti ustanovené zákonom, je prípustná, bola podaná včas a oprávnenou osobou; ústavný súd však z materiálneho hľadiska musel skonštatovať jej zjavnú neopodstatnenosť.

III.1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu

21. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 dohovoru nie je zásadná odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97), a preto ich porušenie skúma spoločne (IV. ÚS 195/07, II. ÚS 7/97).

22. Pod porušenie práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie možno subsumovať aj arbitrárnosť rozhodnutia, teda ak súd rozhodne zjavne svojvoľne, ignorujúc platné právo. Arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov sú najčastejšie dané rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 ústavy (III. ÚS 125/2018, I. ÚS 254/2019).

23. Úlohou ústavného súdu v konkrétnom prípade je posúdiť súlad napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu v kontexte zaručenia práva na súdnu ochranu a spravodlivé

súdne konanie. Na tento účel sa ústavný súd oboznámil s obsahom napadnutého rozhodnutia, ktorým najvyšší súd odmietol dovolanie podané sťažovateľom pre nesplnenie dôvodov dovolania predpokladaných v § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

24. K námietke sťažovateľa o porušení § 3 ods. 9 zákona o súdoch, ku ktorému malo dôjsť neuvedením výsledku senátneho hlasovania v rozhodnutiach všeobecných súdov konajúcich v sťažovateľovej veci, poukázal najvyšší súd na stanovisko trestnoprávneho kolégia sp. zn. Tpj 53/2011 z 12. decembra 2011, v zmysle ktorého: „*Trestný poriadok je z hľadiska pravidiel rozhodovania senátu hlasovaním vo vzťahu k zákonu č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o súdoch) osobitným predpisom (lex specialis), keďže zákon o súdoch v dotknutej otázke nerozlišuje druh konania pred súdom (konanie podľa Trestného poriadku, resp. Občianskeho súdneho poriadku). Keďže Trestný poriadok ustanovuje, že hlasovanie senátu, vrátane obsahu porady a zápisnice o hlasovaní, je tajné (§ 170 ods. 1, 2 a 7, § 61 ods. 3 Trestného poriadku), ustanovenie § 3 ods. 9 zákona o súdoch (v znení zákona č. 33/2011 Z.z.), ktoré výsledok hlasovania odtajňuje a personifikuje, sa v trestnom konaní nepoužije.*“ V zmysle tohto stanoviska najvyšší súd konštatoval, že k porušeniu práva obvineného na obhajobu nedošlo, keďže uverejnenie informácie o výsledku senátneho hlasovania by malo za následok porušenie ustanovení Trestného poriadku.

25. Tvrdené porušenie zásady *ne bis in idem* najvyšší súd preskúmal so záverom, že k porušeniu tejto zásady nedošlo. Pri ukladaní trestu okresný súd vo výroku o treste síce uviedol, že trest ukladá podľa § 37 písm. h), § 38 ods. 4 spolu s § 41 ods. 2 Trestného zákona, no zo samotnej výšky uloženého trestu je zrejmé, že okresný súd postupoval iba podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona. Trest odňatia slobody vo výške 15 a pol roka bol uložený sťažovateľovi za trestný čin vraždy v štádiu pokusu. Trestná sadzba sa v tomto prípade pohybuje v zmysle § 145 ods. 1 Trestného zákona v rozmedzí od 15 do 20 rokov. Okresný súd teda pri ukladaní trestu nezvyšoval dolnú hranicu trestnej sadzby o jednu tretinu, ako to predpokladá § 38 ods. 4 Trestného zákona: „*Ak prevažuje pomer priťažujúcich okolností, zvyšuje sa dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.*“ Teda neprihliadal na okolnosť spáchania viacerých trestných činov ako

na priťažujúcu okolnosť. Z tohto dôvodu najvyšší súd skonštatoval, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku nebol naplnený, lebo nedošlo k nesprávnemu použitiu iného hmotnoprávneho ustanovenia, keďže pri ukladaní trestu predmetné rozporované hmotnoprávne ustanovenie [§ 37 písm. h) v spojení s § 38 ods. 4 Trestného zákona] použité nebolo.

26. Vzhľadom na uvedené závery napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu podľa názoru ústavného súdu spĺňa ústavnoprávnu požiadavku riadneho poskytnutia súdnej ochrany v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože ústavný súd neidentifikoval tvrdenú arbitrárnosť napadnutého rozhodnutia. Najvyšší súd sa v súlade s platným právom, ako aj relevantnou judikatúrou vysporiadal s námietkami sťažovateľa. Pokiaľ sťažovateľ tvrdí, že aj stanovisko trestnoprávneho kolégia sp. zn. Tpj 53/2011 z 12. decembra 2011 o tajnosti senátneho hlasovania je zaťažené arbitrárnosťou, táto otázka nebola predmetom ústavnoprávneho prieskumu v sťažovateľovej veci. Možno dodať, že pre výkladové účely uvedené stanovisko vychádzalo z platnej právnej úpravy a jeho účelom bolo odstrániť interpretačné rozdiely pri posudzovaní otázky zachovania tajnosti výsledku hlasovania, ktoré vznikali v dôsledku rozdielneho znenia textu príslušných ustanovení zákona o súdoch a Trestného poriadku. Odôvodnenie stanoviska dáva logickú a zrozumiteľnú odpoveď v prospech zachovania tajnosti výsledku senátneho hlasovania v trestnom súdnom konaní a jeho závery, ktoré sú v plnom súlade s teóriou výkladu právnych noriem, sú rešpektované právnu praxou.

27. Ústavný súd preto konštatuje, že napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu nedošlo k porušeniu sťažovateľovho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) dohovoru v spojení s porušením základného práva

podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu

28. K porušeniu základného práva na osobnú slobodu v spojení so základným právom na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie malo dôjsť v dôsledku uloženia trestu odňatia slobody vo výške v rozpore so zákonom. Pri ukladaní trestu okresný súd podľa názoru sťažovateľa porušil zásadu *ne bis in idem*, keď okolnosť spáchania viacerých trestných činov mal zohľadniť ako prítiažujúcu okolnosť a z tohto dôvodu zvýšiť dolnú hranicu trestnej sadzby o jednu tretinu a zároveň ukladal úhrnný trest podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona. Sťažovateľ nesúhlasil s názorom najvyššieho súdu, že okresný súd síce uvedené ustanovenia uviedol vo výroku o treste, ale je zrejmé, že podľa nich nepostupoval, keďže dolnú hranicu trestnej sadzby o jednu tretinu nezvyšoval. Sťažovateľ poukazuje na časť odôvodnenia rozsudku okresného súdu: „*U obžalovaného taktiež skúmal poľahčujúce okolnosti podľa § 36 a § 37 Tr. zák., obžalovanému priznal prítiažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Tr. zák.*“ Nezákonnosť uloženého trestu podľa sťažovateľovej mienky najvyšší súd v napadnutom uznesení odmietol na základe arbitrárnych záverov, čím došlo k porušeniu sťažovateľom označených práv.

29. Článok 17 ods. 1 ústavy chráni hodnotu osobnej slobody ako takú. Pod osobnou slobodou sa rozumie voľný, ničím neobmedzený pohyb človeka, ktorý sa môže podľa vlastného rozhodnutia zdržiavať na určitom mieste alebo slobodne z tohto miesta odísť (III. ÚS 204/02). Každé pozbavenie osobnej slobody musí byť zákonné, t. j. musí byť vykonané v súlade s konaním ustanoveným zákonom, a okrem toho každé opatrenie, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, musí byť zlučiteľné s účelom čl. 17 ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli (I. ÚS 165/02, II. ÚS 55/98, I. ÚS 177/03, III. ÚS 7/00, I. ÚS 115/07).

30. Článok 17 ods. 2 ústavy obsahuje základné garancie pre rôzne formy pozbavenia osobnej slobody vrátane trestného konania (napr. výkon trestu odňatia slobody, ochranné liečenie a ochranná výchova; III. ÚS 7/00).

31. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva v zmysle čl. 5 ods. 1 písm. a) dohovoru posudzuje pozbavenie osobnej slobody nasledujúce po odsúdení príslušným súdom. Pozbavenie osobnej slobody musí byť zákonné, pričom pozbavenie osobnej slobody nasledujúce odsúdenie je nezákonné, ak nemá základ v domácom práve alebo je arbitrárne (Tsirlis and Kouloumpas v. Grécko, sťažnosť č. 19233/91; 19234/91, rozsudok z 29. 5. 1997, § 62). Pojem zákonnosť pozbavenia osobnej slobody podľa čl. 5 ods. 1 sa vykladá predovšetkým ako súlad s vnútroštátnym právom procesnej, ako aj hmotnoprávnej povahy (Žúbor v. Slovensko, sťažnosť č. 7711/06, rozsudok z 6. 12. 2011, § 47 – § 48).

32. V tomto kontexte ústavný súd posudzoval zákonnosť pozbavenia osobnej slobody vo vzťahu k uloženému trestu. Sťažovateľ bol odsúdený za obzvlášť závažný zločin vraždy v štádiu pokusu podľa § 145 ods. 1 Trestného zákona v súbehu s prečinom poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona a zo zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1 a 2 Trestného zákona.

33. V zmysle § 41 ods. 2 Trestného zákona ak súd ukladá úhrnný trest odňatia slobody za dva alebo viac úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom, spáchaných dvoma alebo viacerými skutkami, zvyšuje sa horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody trestného činu z nich najprísnejšie trestného o jednu tretinu. Horná hranica zvýšenej trestnej sadzby nesmie prevyšovať dvadsaťpäť rokov a pri mladistvých trestnú sadzbu uvedenú v § 117 ods. 1 alebo 3. Popri treste odňatia slobody možno v rámci úhrnného trestu uložiť aj iný druh trestu, ak by jeho uloženie bolo odôvodnené niektorým zo súdených trestných činov.

34. Podľa § 38 ods. 4 Trestného zákona ak prevažuje pomer priťažujúcich okolností, zvyšuje sa dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

35. Na účely § 41 ods. 2 Trestného zákona za základ pre výmeru trestu bol vzatý trest uvedený v rámci skutkovej podstaty trestného činu vraždy podľa § 145 ods. 1 Trestného zákona z dôvodu, že išlo o trestný čin s najprísnejšou trestnou sadzbou. V zmysle § 145 ods. 1 Trestného zákona kto iného úmyselne usmrť, potrestá sa odňatím slobody na pätnásť

rokov až dvadsať rokov. Podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona možno zvýšiť hornú hranicu trestnej sadzby až o jednu tretinu. Sťažovateľovi bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 15 a pol roka, t. j. na dolnej hranici základnej trestnej sadzby bez toho, aby súd pristúpil k zvyšovaniu dolnej hranice trestnej sadzby, čo sa deje pri aplikácii prít'azujúcich okolností.

36. Ústavný súd konštatuje, že trest odňatia slobody uložený sťažovateľovi je zákonný a neprevyšuje limity zákonom stanovené pri ukladaní trestov. Na základe toho možno uzavrieť, že uložený trest odňatia slobody spĺňa požiadavky kladené na obmedzovanie osobnej slobody v zmysle čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 5 ods. 1 písm. a) dohovoru, a preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

37. Keďže ústavný súd nevzhladol porušenie práva na ochranu osobnej slobody podľa čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy, ako aj čl. 5 ods. 1 písm. a) dohovoru, bolo bez právneho významu sa zaoberať aj súvisiacim tvrdeným porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru aj s ohľadom na konštatovanie zjavnej neopodstatnenosti vo vzťahu k týmto právam v bode 27 tohto uznesenia.

38. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. júna 2020

Miroslav Duriš
predseda senátu